

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt. 50 kr. egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős a kiadó laptulajdonos:

Kutasi Imre.

Szerkesztő:

Katona Imre.

Szerkesztőség: Piac-utca 1824. sz. Szikszay-féle ház.

Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 318 sz. Sz. Nagy Károly ház.

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vételnek fel.

Egyes szám 4 kr.

A liberális népgyűlés.

Debreczen város polgársága nem állapodik meg annál a határozatnál, melyet a város törvényhatósági bizottsága hozott, hanem igaz szabadelvűségét a város népgyűlésén akarja fényesen proklamálni, melyre a felhívás következőleg szól:

Tisztelt Polgártársak!

Apáinkról öröklött magyar nemzeti liberálisunk szent ügyét veszély fenyegeti.

A reakció fekete lovagjai az egész vonalon nyílt és alattomos harcra indítottak elene, a midőn sorompóba léptek azért, hogy a magyar nemzeti állam konsolidálását, a jog egyenlőség magasztos elveinek megvalósítását célzó s népünknek a liberális fejlődést biztosító törvényjavaslatoknak törvénynyé emelését megakadályozzák.

S eszközök előkeresésében nem váltogatósak.

Nemcsak megtagadják, hogy ezen liberális egyházpolitikai törvényjavaslatok a magyar nemzet közvéleményének kifejezését képezik, hanem kicsinyes taktikai eszközöknek minősítik azokat.

Egymással ellenségeként igyekeznek szembeállítani e hazának keresztény és nem keresztény polgárait, sőt a hazában létező különféle keresztény hitfelekezeteiket is.

E jogosulatlan és kellőleg el nem ítélhető támadás ellen nincs megfelelőbb alkotmányos védekezés, mint ha a ma-

gyar nemzeti liberális közvélemény a Kárpátoktól az Adriáig nyilatkozik s nyilatkozásának súlyával elseprí ama mesterségesen szított reactionalis mozgalmat.

Debreczen szab. kir. város és Hajdúvármegyének szabad gondolkozású polgárai!

A liberalismus szent nevében felkérünk Titeket, hogy

február hó 4-én, délelőtt 11 órakor

Debreczen sz. kir. város házában vallásfelekezet és pártkülönbség nélkül minél nagyobb számban jelenjete meg.

Fejezzük ki azon gyűlésen tiltakozásunkat a nemzeti létérdekeinket mélyen sértő ezen sajnálatos támadás ellen; — mondjuk ki határozatilag, hogy a betervezett egyházpolitikai javaslatoknak mielőbb törvényerőre emelését óhajtjuk, s keressük meg ugyanezen gyűlésünkben a szomszédos törvényhatóságok lakosságát, hogy liberális gondolkozásuknak és óhajuknak hasonló módon ők is adjanak kifejezést.

Kérve-kérünk benneteket szeretett Polgártársak, hogy a szabadelvűség szent zászlóját porba tiportatni ne engedjétek!

Hazafitui üdvözléssel

Debreczen, 1894. évi január 27-én.

Fráter Imre, Kertész János,

a deb. szabadelvűpárt a deb. függetlenségipárt elnöke. elnöke.

Pletyka.

Debreczen január 29.

Kálnoky a magyar fő- és székvárosban tartózkodik, hol jelenleg az udvar is van. Több napig marad itt s ugyanazzal a méltósággal és okossággal fogja teljesíteni képviselői és politikai kötelességeit, mint Bécsben.

Kálnoky gróf szívesen tartózkodik Budapesten s különösen jól érzi magát a nemzeti kaszinóban, a „legnagyobb magyar“ e társadalmi alkotásában.

Az a pletyka, mely Kálnoky gróf utolsó itt létekor a kaszinóban a legártatlanabb elfogulatlansággal tartott magánbeszélgetés alapján, egy asztaltárs indiszkrétciója folytán keletkezett, nem fog ismétlődni; Kálnoky gróf e tekintetben jövőre jó szorosan be fog gombolkozni, s nem juttatja a dolgot oda, hogy félhivatalos czáfolatokkal kelljen az üres beszédek elnémitani.

A kaszinói uraknak egyáltalán lelkiismeretesebben kellene felfogniok a tulajdonképeni feladatot, melyet a nagy Széchenyi a nemzeti kaszinó, e kedvencz alkotása elé tűzött; mert a látszat mást mutat. Szabad, sőt kell is politikai témákat is, különösen reformkérdéseket az ország e legelőkelőbb társas helyén taglalni, akár pro, akár kontra.

De a szólás és mozgás szabadságát a Magyarország legnagyobb reformátora által felállított társas helyiségekben még sem lenne szabad annyira vinni, hogy a

hogy ki az az Angelache?! Jaj nekem, aztán ki tudná? még a múlt évben elvált nejétől, a Balczát pap leányát bírta a sz. Márkus templomtól . . .

Felhuzom ablakom függönyét s kinézek az utcára, kíváncsi lévén megtudni, hogy kik politálnak ott künn reggel 7 órakor. Ezek: Tinka korcsmárosné az utmellől és Lina az én gazdaszomszóm.

Mindketten reggeliesen öltözve, vállravezetelt haczukakban, fehér fejkötőkkel és harisnyára huzott cipőkkel, mindenik a saját ajtója előtt, beszédbe elegyedtek, még mielőtt kávéztak volna, várva a zöldség és halhozó legényeket, hogy bevasárlásokat tehessenek.

Nas Gugo uram, a Tinka férje, kisbirtokos, szeszital áruló a „Ló szájához“ a Tabácsban (Bukarest egyik külvárosa a déli szélén, a hol magyarok is sokan laknak.) Fordító dühös szabadelvű még a Bretionó korszakból. Ezelőtt két évig Tinka is osztotta élettársának politikai eszméit, főleg azért, mert barátságban állott Misuval, a szabadelvűek elnökének titkárával; de a mióta a rendőrség bajszos parancsnoka elkezdő törülni a Kukóna szívéből a beteges és gyenge Misu arcát, azóta a korcsmárosné politikai eszméi is megváltoztak és rokonszenvével azon politikai párt felé kezdett hajolni, a mely a hatalomra hivatott.

Lina Kubóna a vörösekhez tartozott és ott is maradt. Az ő élettársa szabadiparos; úgy él az ember, a mint lehet. Most egyedül, majd a fiukkal, t. i. a kik az ellenpárt embereit pénzért elpáholják. Fordító a körülmények szerint most

bottal, majd ökölrel dolgozik. Szavaz a kire akar, de szokás szerint leginkább a hatalmon levőket szereti. Szívesen szavazna mind a két párttal, ha csak teherne, mert akkor egy helyett két Napoleon-aranyat kapna szavazata áraban. — A csendes napokon, a midőn Torku Táké másnéven Kecsececs, saját dolga után lát, akkor fátyla vivő. Együttal elnöke a sírásó-társulatnak is, a kikkel dolgozik, a midőn szüksége van a „fiukra.“

És ön azt mondja, hogy nem igaz a „Maxim törvénye“! hallatszék újból az én háziasszonyom vastag hangja, . . . igaztalan is fogna lenni . . . hogyan volnának a szabad Oláhországban ilyen dolgok lehetségesek?! hát török világban élünk-e mi? akkor, a mint Safta nagyanyám beszélte, kinek bocsássa meg az Isten az ő bűneit . . . mind csak rótták az adót minden egyes keresztény fejére, a ki a templomba járt . . . Két-két ezüst huszast . . . de aztán meg is mutatták a keresztények nekik a huszasokat. Csika akkora halmot rakott asaprucokból az udvarra, a mekkora a tabácsi templom udvara volt.

(Értsd: rengeteg törököt leölt. Fordító.)

Hanem hát most is nagy dolog történik a hus csaknok mellett, mondá ő . . . mert a mérsárosok forradalmat akarnak csinálni, de a hus árát egy frankra akarják emelni . . . így mondá ő kegyelme, miután a vörösek gyűléséből haza jött . . . de a parancsnok ur azt felelte neki, hogy ez nem egyéb mint Fleva-féle szabadelvű haszontalankodás!

A beszélgetés lassan-lassan mind élekenbb lett; láttam, hogy miként haladott át az uton

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Rádu Angelache rendőrzetető.

— Rajz a bukaresti külrárosi életből. —

Irta: **Crasescu Viktor.**

Fordította: **KOÓS FERENCZ** kir. tanácsos, nyug. tanfelügyelő.

M o t t ó: „Itt mindenki politizál, mintha semmi más dolga nem volna.“
Fitz Gerárd.

Tinka Kukoana (urnő), hallottad-e, nővérem?

Mi az, miről beszél a világ Lina Kukóana?

Az átkozott polgármester, adót akar vetni a hordóban levő sóskáposztára, a tojás csucsor levesre — bulion de patlagele, — a sózott paprikára, a befőttekre, peduczeturi . . .

Mese! — Ki mondotta neked?

Az én . . . ő nevet és azt mondja: úgy tetszik, hogy megszavazzák a maximum törvényét.

Melyik maximumet?

Catargiu Maxim . . . az ott a képviselőházban . . .

Ne higgye, édes Lina Kukóna, ne higgye, csak is néhány az ő ördögadta mamelukja beszél . . . de a mi Flevát illeti (Fleva vöröspárti) füleimmel hallottam, hogyan beszélt, ő urasága Rádu Angelacheval . . . a rendőrzetető a mi házi barátunkkal . . .

Mit mondasz testvér! Hát nem tudom én,

nemzeti kaszinóból a reformellenes agitáció főhadiszállását csinálják és pletyka-konventikulomot, melyből érzület és hangulat felől mindenféle üres szóbeszéd indul ki s vitetik a nyilvánosságba abból a czélból, hogy általa a főrendiház a reformokkal szemben ellenségesen befolyásoltassék és hogy azokat a kaszinói tagokat, a kik képviselők, a szabadelvű pártból kilépésre bírják.

Igy legújabbant terjeszti a kaszinói pletyka konventikulom, hogy az udvarnál abban a véleményben vannak, hogy a reformjavaslatoknak jó kilátásaik lettek volna a főrendiházban leendő elfogadásra, ha azokat a képviselőházban egy hatalmas többség szavazza meg, melynek a szabadelvű kormánypart egy erős, zárt phalanxa nagy tekintélyt ad; de oly többség, melyet csak a közjogi ellenzék segítségével lehet előállítani, nem imponál a főrendeknek s így az udvarnál többé nem hiszik, hogy a főrendiház elfogadja a reformjavaslatokat. Mily helytelen, mily hamis ez a czélzatos állítás. Mindenekelőtt kitént a legutolsó szavazásnál, hogy a kormánypart az egész ellenzékkel szemben 37 szavazattöbbséggel rendelkezett.

Azután bizonyos és kétségtelen, hogy a képviselőházban a nemzeti pártnak is egy tekintélyes része a reformjavaslatok mellett fog szavazni, pedig e párttal rokonszenvez a legelőkeltebben a kaszinói konventikulom.

Végre a függetlenségi párt közeledésének mindenesetre nagyobb értéket tulajdonítanak, ha az a kormánypart javára történik, mint ha a közeledés a nem közjogi ellenzékkel szemben megy végbe.

Igen egyszerű, és pedig a következő okból: egész természetes, hogy reménylik és számítanak rá, miszerint idővel a nemzetnek az a része, mely ma még nem akarja elfogadni az 1867-iki alapot, ki fog ábrándulni. Idővel, — mondjuk, — és ez az idő már talán nincs is messze.

Tinka Kukóna, hogy szomszédasszonyához közeledjék. — Édes hangja épen ablakomhoz csapódott.

Lebocsátottam a függőnyt, hogy ne lásanak be a Kukónák . . .

Ugy, ugy revolutió, kedves nővérem és még milyen revolutió! . . . azt mondá ő urasága, — hogy a csokojok vérébe fognak uszni!

Uram nagy a te hatalmad! ott hogy legyen revolutió, hiszen csak nem fizetünk adót még a kézosztáért is, felelé Lina Kukóna vastag hangja és mind csokojuk . . . a mint az enyém mondja!

Mondom neked testvér, hogy nem igaz; az a Fleva csinálja a revolutiót . . . Így beszélt a parancsnok ur, hiszen ő csak tudja, mert nem hiába parancsnok.

Lina, hallszék; az udvarból Porku Tache hangja, hát még nem végezted-e el? jó reggelt Tinka Kukóna, mit csinál még Gogu bátya, volt-e tegnap a vöröseknel?

Mennyit mondom neki, hogy mérsékelje magát. felelé Tinka Kukóna, talán hallgat ő kelme reám? az üzlet szenved, s ő föl sem veszi, csak a gyűléseket járja, mintha azok adnának neki kenyeret!

Hagyja el Tinka Kukóna, mert jól van az ügy, bizony jól! Tudják a férfiak, hogy mit cselekesznek; ha férfi vagy, nem vagy nő és férfiasan viseld magad . . . ne bántás, mert jól van ügy.

Tache, jösz-e már? hallatszott a Lina Kukóna hangja . . . Mi az Isten csodája, nem

Nos tehát, azoknak tulnyomó többsége, kik ma még, többnyire a nagy száműzött kedvéért, a kiegyezés ellen fordulnak, határozottan szabadelvű és demokratikus érzelmű: ha az 1867-es alapot elfogadnák, a mint egyszer el is fogadják fogadni, ugyan melyik párthoz csatlakoznának, fognak esetleg csatlakozni: a szabadelvű és demokratikus párthoz-e, vagy az arisztokratikus-ultramontán párt-hoz, helyesebben csoport-hoz?

Igy tehát a kaszinói kalkulátoroknak talán mégis csak elég imponans lesz a képviselőházi többség a reformjavaslatok mellett?!

— A klerikális agitációnak egyik legkedveltebb ügyvere, az egyházpolitikai mozgalomba belevonta a felség személyét. Most szélteben azt hiszteszik, hogy ő felsége, ha az egyházpolitikai javaslatok beterjesztésére előleges beleegyezését meg is adta, mégis ezeknek kedvező sorsa nem fekszik a szíven és hogy ő felségének ez az érzelmé volna az oka annak a feltűnő közömbös-ségnek, amellyel a király a kormányval szemben állítólag viselkedik. A javaslatokat illetőleg sem ok, sem szükség nincs arra, hogy a felség tekintélyének latba vetése a mérleget a javukra billentse. Ellenkezőleg a viszonyok újabb alakulatai a javaslatok számára a törvényhozasban óriási többséget biztosítanak s a reformnak a revalzálistákon kívül más elvi ellensége nincs is. De az sem áll, hogy ő felsége a kormány iránt való közömbös viselkedéssel akarná a javaslatok ellenesit buzditani; azok a jelen-tekény, sok tekintetben becses engedmények, a melynek az udvartartás, a fővárosi kaszárnyák és egyéb kérdésekben épen legújabbant olyan gyors egymásutánban következtek be, ennek is ellenkezőjét bizonyítják és azt, hogy ő felsége a kormány állását erősítven, maguknak a javaslatoknak is a jövőjét biztosítani óhajtja.

— Apponyi klerikalizmusa ellen. Horváth Lajos, Miskolcz északi kerületének képviselője, a ki az Apponyi-párt tagja, de a szabadelvűség régi híve, a mint Miskolczról jelentik, nagyon fel van háborodva Apponyi klerikalizmus magatartása miatt. Ha Apponyi folytatná küzdelmét a szabadelvűség ellen, Horváth Lajos ki fog lépni a nemzeti pártból. Példáját többben fogják követni.

utálsz szóba elegyedni minden rosszhírű asszony-nnyal?

Lina Kukóna rengeteg feltékeny volt, főleg azért, mert ismerte Tache uramnak a nőnem iránti gyöngé oldalát és a szép korcsmárosné vonzó fogasait.

A „Ló szája” című * üzletben 11-et mutatott az óra. Egyetlen vendég sincs. A pénztáros zörgeti az áruasztal fiókjában a krajczárokat papírba göngyölítven azokat, Gitza inas pedig mosogtja az edényeket, mert meghagyta gazdája mielőtt a sz. György piacra ment volna, hogy több barátjával fog haza jönni, hogy „még beszélgessenek.” A gazda rendkívül haragszik, midőn az edények mocskosak.

Tinka Kukóna a mellék szobában asztalt terít. Ha ő kelme haza jó és nem találja keszen az asztalt, na csak az kellene!

Bzouban gondolata messze kalandoz. Mi lehet az oka, hogy Radu nem jó? hát nem sugta-e tegnap este fülebe, hogy ő kelme (férje) reggel eltávozik? Most csend van, még beszélhetek . . . később jönnek a vásárlók, jönnek potrohások (igy nevezte gondolatában Nas-Pitrin bátyát, a férjét, egy szót sem lehet többé szólni. A politika, ördög hordja el a politikáját, megbolondult a világ a politikától . . . nem lakik már egyszer jól vele.

A bolt ajtója csikorgott és Tinka Kukóna meghallá a sarkantyuk pengéseit Szive gyorsan kezdett verni, gyorsan . . . kevés hiba volt, — hogy el nem ejtette a kezeiben tartott lámpát.

— A kilépettek pártja. Hire jár, hogy a szabadelvűpártból kilépett képviselők néhány pártönkivüli képviselőkkel egyetemben új pártot alakítanak „középpárt” czim alatt. Az új párt elnöke allítólag Péchy Tamás lesz.

Országgyűlés.

Budapest, jan. 27.

Csöndes szónokok csöndes beszédekkel kezdték meg a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását.

Csupán Bethlen András gróf földmívelésügyi miniszter nagyszabású, szép beszéde keltett nagyobb érdeklődést. A miniszter indokolta beszédében a kormány elhatározását s czélját a javaslat benyújtásánál s meggyőző érveléssel czáfolta meg a kételkedőket, s oszlatta el az alaptalan aggodalmakat. Segítségére volt ebben Miklós Ödön államtitkár, ki különösen a törvényjavaslat czélszerűségét bizonyította tartalmas, logikus beszédében.

Az így megindult részletes vitában részt vettek: Boross Béni, Nagy János, Sporzon Ernő, Hedry Lőrincz, Bujanovich Sándor, Ivánka Oszkár, Papp Elek, Lits Gyula és Szemere Huba. A vita csak a 2. §-ig haladt s hétfőn folytatni fogják.

Ülés végén Visontai Soma interpellált az értékek tőzsdei jegyzése tárgyában, mire Lukács Béla kereskedelmi miniszter rögtön meg is adta a választ. Kemény Pál pedig a borzavári templom restaurálására vonatkozólag intézett kérdést Csáky Albin gróf közoktatásügyi miniszterhez, ki szintén azonnal megadta a megnyugtató választ.

Ülés vége fél háromkor.

A mai tanoncztartás.

— Válasz a válaszra. —

Debreczen, január 29.

Olvasóink harmadizben találkoznak aránylag rövid idő alatt a főnti czimmel. A kiket nem érdekel e már harmadszor fölvetett kérdés, bizonyára unalmasnak is fogják találni; de iparosainkat, hogy nem csak közelebről illeti és érdeklí, eléggé igazolja az, hogy épen közülök emelkedett egy a kérdést minden oldalról megvilágítani czélzó szó.

Z. E. iparos ur néhány észrevételt tevő cikket küldött be hozzánk, az én „A mai tanoncztartás” című cikkemre vonatkozólag, mely cikket lapunk január 23-iki számában ki is adtunk. Ezt a cikket nevezem én el cikkem-

Kinyitotta az ajtót s belépett a boltba.

Az ő belépésére a csinos parancsnok felállott a székről és megszorította a kezét.

Hogyan vagy még Kukóna, hol van Gogu bátya . . . valami beszédem van vele . . . mondá, hogy ne hallgasson, látván hogy Gitza inas mint az asztalnál mozgolódik.

Te Gitza, ügyelj, mondá gazdája, midőn elment, mikor idejő az a nagybajuszu keres dolgot ő kelmek körül . . . azt gyanitom, hogy nem jár hozzám hiába . . . Hallgasd meg jól, hogy mit beszélnek azon skorpion; a politikai politika, de nekem úgy tetszik, hogy a szoknya is közbül van, megégette már a számát a kása . . .

Bzd csak reám uram, ne aggódj, tette-tem, hogy se nem hallok, se nem látok, de tudni mindent tudok! . . . Gitza nem állhatta ki a rendőr-vezetőt mert volt idő midőn a házi-asszony ötlet is édes szemekkel szemlélgette, de mióta megtörtént, hogy a nagybajuszu a boltba kezdett járogatni. — mindennek vége . . .

Miért jöttél olyan későn? sugta Tinka, mióta várlak, — nem megmondottam-e, hogy jöjj . . .

Nem tehettem, édesem, megöl az a politika, három nap óta nem szállottam le a lóról. még enni sincs időm . . . rendelet érkezik rendeletre . . . Mit csinál még Gogu bátya?

(Folyt köv.)

re felelő válasznak s erre vonatkozólag teszem meg e sorokban röviden észrevételeimet.

Z. E. ur cikke elején azt a kijelentést teszi, hogy az én „iparra nézve szép éneknek“ nevezhető cikkemnek tapasztalatai alapján ellenkezőt állítja. Mégis pár sorral alább azt mondja, hogy talál abban néhány elfogadható kívánalmat; elismeri, — a mit én különösen hangsúlyoztam, s a mivel cikkem tarkállik, — hogy a tanonc egyes mestereknél „hetes“ — „mindenes“, — de egészben theorián alapulónak nyilvánítja cikkemet.

Z. E. ur téved. Vagy annak kell betudnom e megjegyzését, a mi különben egész cikkét jellemzi, hogy egymásután következő sorokban önmagával többször ellenmondásba bonyolódik.

Például, egy helyen így szól:

„Nem ott kell keresni az ipar lendületes fejlődését, hogy ne dolgoztassunk az inással oly munkát, mely az iparától eltér; mert azt tartom, hogy a mester nem tarthat a tanonc mellett még külön „hetest“, vagy mindenest. S már pár sorral lejjebb így ír: „A tanoncznak kell végezni a kevésbé kellemes, de az iparral összefüggő munkákat.“

Ehez nem kell kommentár.

Aztán iparunk föllendülése érdekében „a valódi, orvoslást érdemlő hibákat sorolja el.“

Első kívánalma, hogy az intelligens osztályhoz tartozó szülő s gyám adja gyermekét tanoncznak.

Miért? Ha kedve van tanulni a gyermeknek, ha tehetsége van tudományos pályára, — lehet követelni ezt? Ha az iskolától, mint vásott, rossz, korhely gyermeket kellett elvonnai, kinek fölfogása, akarata a jóra nincs, csak hadd maradjon kívül a műhelyen. Én többet várok attól a falusi, vagy városi egyszerű földmives, iparos, vagy napszámos szülőktől, mint e férgek, korán lehullt éretlen gyümölcsöktől:

Én is óhajtanám, a mit Z. E. ur óhajt, de ez ma még pium desiderium, de meg, hiába fogja rám, nem theoriából veszem, a mit irok. Látom, hogy a társadalom intelligens osztálya még messze áll attól, hogy a nagyságos mama ne szegyenelje egyik gyermekét így mutatni be a magas vendégeknek: „fiám, asztalos, vagy lakatos segéd, vagy mester.“

Én a tényleges állapotokra állok s kívánalmaimmal csak addig nyújtózkodom, a meddig a lepedő ér.

Az intelligens osztály ez irtózását maga Z. E. ur is érzi, mégis ott kopogtat kívánalmával a paloták ajtaján.

Az a „paraszti“ gazda, vagy szegény ember vásott rossz fia, higgye el Z. E. ur, hogy nem olyan rosszak, mint „tapasztalásból“ ismerni szerencséje van. — Olyan csak akkor lesz, ha az általam föltárt mai tanoncztartást az iparos urak a maguk és az ipar érdekében nem reformálják, ha a tanonc csak a tanonc évek utolsójában nevezhető annak, a minek nevezendő volna összes tanonczéveiben.

Azzal nem menti Z. E. ur a mai tanoncz-tartás betegségeit, ha ezeket a tanonczokra hárítja. Elismerem, hogy nem „javító intézet“ a „műhely“, — magam sem szeretném, hogy annak tekintesék; — de másfelől óhajtom, hogy a javító intézetek céljaival homlokegyenest haladjon.

A mesterek mellett, mire mult cikkemben nem terjeszkedtem ki, az ipariskolák fejlettebb s fokozottabb mérvben való munkája még az, amit hangsúlyoznunk kell.

Iparosok és ipariskolák vállvetve vannak hivatva kiemelni tanoncztartásunkat abból a nem örvendetes helyzetből, a hol ma van.

Ez az én meggyőződésöm és viszonzalásom.

Iparbarát.

Irodalom.

* A „Magyar Mese- és Mondavilág“ című új képes füzetes vállalatot legjobb meggyőződéssel ajánlhatjuk t. olvasóink bizalmába és pártfogásába. Az Athenium kiadó-társulat, mely mint Kossuth maga számtalanszor nyilvánosan előadta, a nagy számúzóttnek munkái kiadása által agkorára foglalkozást ad, a mely Petőfi műveit a legnagyobb diszszel és egyidejűleg a legolcsóbb kiadásban is kiadta s mely a nemzeti

irodalom minden ágát folyton ápolja és fejleszti, ezen vállalattal méltán fordulhat a magyar nemzet hazafiságához és bizalmához és szívesen is közölte az ő szövegét e hazafias vállalat ügyében.

Benedek Elek, ki e mű megírását magára vállalta, széles e hazában mint kitűnő meseíró elgégé ismerik, s felesleges volna az ő hivatottságát a magyar közönség előtt dicsérőleg kiemelni.

Különlétek.

* Dr. Jókai Mór. Megirtuk annak idején, hogy Jókait a Tudomány egyetem tiszteletbeli bölcsészeti doktortárrá választotta. A király a választást helybenhagyta és beleegyezését adta a doktortárra avatáshoz. A beleegyezésről szóló királyi kéziratot, amelyet a hivatalos lap közöl, így szól: Vallás és közoktatásügyi magyar miniszterem előtarjlesztésére megengedem, hogy a budapesti Tudományos egyetem Jókai Mór tiszteletbeli bölcsészeti doktortárra avathassa és neki a bölcsészeti doktori levelet kiszolgáltathassa.

* A királyné Madeira szigetén. Erzsébet királyné Madeira szigetén négy hetig szándékozott tartózkodni, de néhány nappal megtoldotta, mert a Greif megrongált gépjét még nem javították ki. A yachttal legutóbb próbát tettek, de nem épen jó sikerrel. A királyné aligha bánja ezt a huzavonát, mert nagyon jól érzi magát, naponta öt-hat órát gyalogol és arczsine virul. Valószínűleg csak a hónap utóján hagyja el a magas vendég a szigetet, persze feltéve, hogy a Greif akkorra minden aggodalom nélkül utnak indulhat, a hazautazás programját még nem állapították meg véglegesen. — A felséges asszony az Azorok sziget meglátogatását is tervezi, azonkívül visszautazóban ki akar kötni a közepetenger néhány kikötőjében. Korfuban csak rövid ideig fog tartózkodni. Innen a királyné a Miramer yachtot utazik Trieszlig, feltéve, hogy a yacht akkorra Danzigból megerkezik. Bécsbe husvét után, márczius végére várják a királynét.

* Magyarosító főpap. A pozsonyi prépostság alá tartozó több felvidéki esperesség eddig a felülvizsgálatra szánt számadásokat latin, vagy tót nyelven nyújtotta be a prépostsághoz. — Dankó József, pozsonyi prépost kijelentette, hogy a hozzá benyújtandó ügyiratokat csak magyar nyelven fogadja el.

* Gróf Zichy Edmund meghalt. Gróf Zichy Edmund, Ödön, Jenő grófok atyja meghalt. Az elhunyt 1811. júl. 9-én született. Egyik bátyját Eugent, Görgey 1849-ben felakasztatta, a másik bátyja Domokos a szabadságharc leveréséig veszprémi püspök volt. Ő maga korán kezdett szerepelni a közéletben, s 1849-ben Fehérmege főispáni helytartója volt. Különösen közigazdasági kérdésekkel foglalkozott s a hazai vasutügy körül kiváló érdemei vannak. A koronázási ünnepélynek ő volt a rendezője. — Évek óta Bécsben élt. Livia leánya, Zichy Nándor gróf neje.

* Siketnéma tehén. Egy francia tudományos szaklap egészen komolyan beszél egy bajor gazda tehenéről, a mely siketnéma. A gazda tizenkét évvel ezelőtt vette a tehenet, a mely akkor csak néhány hetes borju volt. Eleintén semmi különösét nem vett észre rajta, csak később tűnt fel előtte, hogy a tehén érzéketlen minden iránt és sem a hívásra, sem akármilyen lármára nem mozdul. Azt is megfigyelte, hogy a tehén nem bóg, mint a többi s ha takarmányát nem kapta rendes időben, csak nyakát nyújtogatta előre, száját fel-feltátotta s tompán hörgött. A tehenet később megvizsgáltatta és rájött, hogy az siketnéma. Most még csak az a kérdés, hogy az átöröklési elmélet megáll-e az állatokra nézve is.

* Rövid hírek. Aranylakodalom. Némethi községben a napokban tartotta aranylakodalomát Bereczki János nyugalmozott tanító. — Jókai ünnepe. Az érsekvári ipariskola a napokban Jókai ünnepet rendez. — Az eltűnt szolgabíró. Mokcsár Bélát az ungvári eltűnt szolgabíró most körözvény útján keresik. — Meggyilkolt prépost. Ronbaixban Linax prépost kananokot vikáriusa bosszúból meggyilkolta. — Szerencsétlenség egy gyárban. A német-palánkai Michels fele kötél gyárban Heckler Károlynak a gép leszakította egész balkarját. — Bányászok

veszedelme. Az esztergommegeyi Lókod községben a bányában két ember lett a földomlás áldozata.

Penész-virág.

Hadnagy ur Thury elegáns, fess, vagy mint katonáknál mondani szokás „sneidig“ gyerek volt mindig. Az a kis blazirtság, ami arczáról leritt, még jól állott neki.

Közönséges, mindennapi arcz van elég s nem minden ember fia dicsekedhetik azzal, hogy a hölgyek rámondják: „erdekes“ arczu fiatal ember.

A blazirt arcz pedig a hölgyek előtt érdekes.

A hadnagy ur renomméja érdekes arczával meg volt alapítva — a hölgyek előtt.

Barátjai pedig azt mondták róla, hogy jó gyerek.

Ezt a jó tulajdonságot megszerezte neki a következő kvalifikáció: jó tarokkista, jó mulató volt s barátjai pillanatnyi pénzzavarain segíteni tudott.

Szóval Thury Zoltán huszárhadnagy ur kvalifikált ember volt.

Természetes dolog, hogy ilyen magas kvalifikáció mellett befentes lehetett ott, ahol akart . . .

A kávétracacsok legérdekesebb témája a hadnagy ur volt.

A lányos mamák mindegyike egész határozottan állította, hogy Thury az ő lányával társalag a legszívesebben.

A Zsánett néni pláne ugy fél füllel hallotta is már, hogy komolyan érdeklődik a lánnya iránt.

Zsüli mama erre malicziózus mosolylyal kérde meg Zsánett nénitől:

— És oda adnád Thurnak a lányodat?

— No tudod lelkem, nem szeretem ugyan a katonákat, de hát a lányom boldogsága . . .

— Persze, persze . . . Egy császári és királyi kamarás, aki véletlenül huszártiszt is, nem épen megvetendő vő volna.

— Zsánett lelkem, — belőled az irigység beszél! . . .

Ebből aztán egy egész hétig tartó fasé lesz! . . .

Hadnagy ur Thury pedig ezalatt egész passzióval kontrázta meg az ezredes pagát ultimóját.

Az ezredes csak ugy a foga között morgogja:

— Milyen szerencséje van mindenben ennek a kölyöknek . . .

Hát biz' ugy van az; szerencséje van annak nemcsak a kártyában, — de a szerelemben is.

A szép kis Fugulyánné, annak a bárgyu örmény kalmárnak a felesége, — akit „szigoru“ erkölcsi miatt rugós menyecskének hívnak a czivil meg az egyenruhás Don Juanok, — más ember fiát még közelibe sem enged s ezzel a Thuryval milyen szívesen pazarolja idejét, milyen epedve mereszti reá olykor nagy, kormos szemeit . . .

Annak a jámbor Fugulyánnak pedig meg hizeleg, hogy olyan elegáns huszártiszt járogat a házához. Pláne mikor az a ravasz kis menyecske elhitette vele, hogy annak a kis penész-virág unokahugának kedvéért jár oda a hadnagy ur.

— Tudod lelkem uracskám, ezeknek a fain uraknak mindenben olyan különös gusz-tusok van.

A kis penész-virágot pedig most már nemcsak a tüdő-phylloxérája emésztette, de a szerelem tüze is.

Szegényke beleszeretett a hadnagy urba. Vékony, haiovány arczán megjelent az a piros rózsa, a mely nem életet, de halált jelent . . .

Az a hamis asszony látta ezt, tudta jól, hogy az a piros rózsa előbb-utóbb viaszárgává változik, de azért csak biztatta:

— Lelkem kis virágszálam, a hadnagy ur maholnap megkéri a kezedet, oda adjuk?

Egy édes-keserű mosoly volt rá a felelet . . .

A vén örmény egész magánkívül örmében beszélte a városban, hogy a kis penész-virág unokahuga a hadnagy ur Thurnak menyasszonya.

Voltak olyanok is, akik elhitték.
A tisztikar között csak egy akadt, aki elhitte: az ezredes.

Ilyen dologban nem szabad trófalni egy katonának.

De az ezredes azt tudta, hogy ez csak amolyan keiepcze, amibe a hadnagy ur beszo-
rult... Ugy kell neki, — miért kotnyeles-
kedik...

A kis penész-virág egy éjjel egészen el-
pénészedett. — A piros rózsza elhagyta szmét, —
sárga lett.

Az ezredes ismét mormogott valamit a fo-
gai között:

— Ez a kölyök disznóban van!

Skiz.

Vidék.

— Közel vidéki hírek. —

* **H. Szoboszló utczaszabályozása.** Mig ná-
lunk folyton értekezleteket tartanak: Hogyan
kellene szabályozni utczáinkat, addig Szoboszló-
n gyors kézzel a kivitelhez fognak. Mint leve-
lezők írja, Hajdu Szoboszló város képviselőtes-
tőlete megbizta Siposs Sándor városi mér-
nököt, hogy a város elavult és czelszerűtlen
utczaszabályozási tervképét dolgozza át s e cél-
ból a mérnök segédletére városi képviselőket
rendel ki a közgyűlés. Az utczaszabályozást
most össze akarják kapcsolni a város egész
belső terület rendezésével. Tervben van ugyanis,
hogy pótlólag olyan utasítást adnak a mérnök-
nek, hogy az általa készített tervezet megalko-
tásánál terjeszkedjék ki a város csatornázási
tervezetére is, s tegyen javaslatot az iránt is,
hogy a város belterületének csatornázása s az
utczák befásítása mi módon és milyen terv sze-
rint volna legczelszerűbben eszközölendő. A ter-
vezetnek gyorsan kell elkészülnie, mert a régi
szabályozási tervkép miatt az építkezések aka-
dályokba ütköznek.

* **Szépítési egyesület B-Ujfaluban.** B. Ujfa-
lu piacán van egy szivattyus-kut, a melynek kör-
nyékén olyan sártenger szokott lenni, hogy emi-
att a kocsik számtalanszor fennakadnak. Külö-
nösen Kugler kereskedőnek szerencze nagy boss-
zúságot, mivel az üzlete előtt egy vidéki szekér
alig állhat meg. Az ifju tevékeny kereskedő e vég-
ből egy ivett bocsátott ki, hogy az érdeklődők
összeállva „szépítési egyesület“ alakítsanak. Mint
értesülünk, a tegnap tartott értekezleten az egy-
let megalakult. Kuglert megválasztották elnök-
nek és a további teendőket reá bízta.

* **Ki a legény a csárdában?** Ezt akarta
megmutatni Vas József és a József é r m i h á l y f a l v a i
lakos, mikor borközi állapotban Bajczura
Ferenczcel valamin összekapott. Utóbbi is ka-
patos volt egy kicsit, így tehát szóval nem le-
hetett elintézni a differenciáikat. Bot után nyult
Vas József és úgy ütötte meg ellenfelét, hogy az
a földre rogyott. Mikor aztán így ártalmatlanná
tette, dühében annyira ment, hogy a szó szoros
értelmében agyonverte. Természetes, hogy a
csendőrség rátette kezét és a székegyhídi járás-
bíróhoz kísérte a tettest, ahol józan fővel
gondolkoztatik a felett, hogy minő sors vár reá
azért a rosszul végződött muriért.

* **A „H. Szoboszlói gőzmalom részvénytár-
saság“** — mint lapunknak írják — újabb idő-
ben örvedetes lendületet nyert. Körner Béla
igazgató vezetése alatt a társaság az u. n.
„belső gőzmalom“ üzemét minden tekintetben
a kor színvonalára emelte s a régi malomtele-
pet a fejlődött kor követelményeihez képest
újja alakította. Az épületek, a berendezés s ál-
talában az egész telep értéke megötszöröződött
az új igazgató vezetése alatt s most versenyké-
pes a társaság a vidék akármelyik hasonló te-
lepével szemben. A társaság újabban szerzett is,
még pedig egy egész gőzmalom-berendezést, a
mennyiben B. Nagy Károly szoboszlói gőzmal-
mát vétel útján megszerezte s legközelebb ezt
is üzembe veszi.

Farsang.

Február 1. Az államvasuti tisztviselők bálja az
egyetem javára.

Február 3. Az iparos ifjuság táncestélye a „Koro-
nában.“

Február 3. A jótékony nőegylet kardon bálja.

Február 4. Álarczos a koronában.

Február 10. Az evang. állégylet thea-estélye.
Február 11. A fodrász segédek táncestélye a „Mar-
git“-fürdő termében az egyetem javára.

Február 17. Iskola bál a „Bikában.“

Február 23. Nagy hangverseny az egyetem és az
EMKE javára a színházban.

Február 10. A Margit-fürdő és a jégpálya személy-
zetének táncvigalma a Margit-fürdőben.

— **A polgári-kör bálja.** Ennek a derék jó
körnek, melyben a polgári elem dominál, éven-
ként tartatni szokott bálja, az idén különösen
szépen sikerült és ebben nagy része van az egy-
let intéző férfiai: Nagy Ferencz elnök, L.
Nagy Bálint rend. elnök, Szepessy Gusztáv tit-
karnak. A Bikában szombat este tartott bál fé-
nyes tanubizonyosága, hogy a polgári elem Deb-
reczenben erős pozíció.

A táncvigalmon csak egy nyüzsgött a jó-
kedvű mulató közönség és jól esett ott látni
városunk kitünőségei közül gr. D é g e n f e l d
József főispánt, kit nemcsak a köteles tisztetel,
de a polgárság őszinte szeretete vett körül. Ott
voltak továbbá: Király Gyula t. tanácsnok, Ve-
csey Imre v. jegyző, dr. Madve Zoltán főispáni
titkár stb.

A valóban fesztelen és kedélyes mulatsá-
gon, melyen a Magyar testvérek kitünő zenekara
játszott és mely a reggeli órákig tartott, két ko-
lonban körbelül 120 pár tánczolta a négye-
seket.

Jelen voltak:

A s s z o n y o k: Albert Istvánné, Bihari
Istvánné, özv. Balázs Sándorné, Bogdány Imréné,
Bátori Józsefné, Bagdi Józsefné, Bekési Sándor-
né, Balla Mihályné, Brizdó Jánosné, Bör
Sándorné, Bör Kálmánné, Bekési Istvánné, ifj.
Balogh Jánosné, Boryász Józsefné, Baranyay
Györgyné, Barta Mihályné, Boruzs Imréné,
Csurka Lajosné, Csáthy Jánosné, Dávid Mihály-
né, Deak Istvánné, Debreczeni Lajosné, Dávid
Sándorné, Dankó Mihályné, Debreczeni György-
né, Dalmi Gáborné, Erdősi Jánosné, Erdei József-
né, Ebogén Bérné, Ebogén Lipótné, Faragó
Andrásné, ifj. Gyarmati Istvánné, Gyöngyösi
Ferenczné, Gede Mihályné, Hódy Béláné, Hevesi
Istvánné, Hornyák Józsefné, Horváth Istvánné,
Jobbágy Ferenczné, Juhász Józsefné, Jóna Mi-
hályné, Jándy Ferenczné, Krón Jánosné, Kozma
Józsefné, Komlóssy Mihályné, özv. Köblös Mi-
hályné, Kovács Dánielné, Koszorus Kálmánné,
Koszorus Lajosné, Konez Miklósné, Keresztesi
Mihályné, Mindszenti Imréné, Macskási Jánosné,
Mánes Mihályné, Mikó Józsefné, Nagy Józsefné,
Nagy Jánosné, Nagy Lajosné, Oláh Jánosné,
Óri Mihályné, Polgári Ferenczné, Polgári József-
né, Pálffy Ferenczné, Pávay Gyuláné, Rácz Gá-
borné, Szathmári Józsefné, Istvánné, Ferenczné,
özv. Szilágyi Gáborné, Szűcs Józsefné, Székely
Lajosné, Szép Gyuláné, Tóth Jánosné, Tóth
Andrásné, Veres Lászlóné, Vetési Béláné, Uzsó
Istvánné, Ungvári Imréné stb.

L e á n y o k: Albert Juliska, Balog Juliska
és Sárika, Bandi Erzsike, Balázs Róza, B hari
Erzsike, Brizdó Eszti és Juliska, Bekési Juliska
és Zsuzsika, Bör Róza, Balogh Juliska, Báthory
Mariska, Barta Mariska, Boldog Eszti, Csurka
Mariska, Csáti Juliska, Deak Zsuzsika, Dankó
Erzsike, Debreczeni Juliska, Erdei Mariska és
Eszti, Ebogén Janka és Szeréna, Fóris Juliska,
Gönczi Ilona, Hevesi Erzsike, Hornyák Zsuzsika,
Horváth Mariska, Harsányi Zsuzsika, Jobbágy
Zsuzsika, Juhász Róza és Eszti, Kuczik Mar-
git, Korpási Juliska és Mariska, Kis Róza, Krón
Antónia és Mariska, Kovács Róza és Juliska,
Komlósi Ilonka, Konkoly Etelka, Kun Erzsike,
Keresztesi Erzsike, Kovács Juliska, Kozma Zsu-
zika, Macskási Margit, Mikó Eszti, Mindszenti
Ima, Madarász Mariska, Nagy Margit, Nagy
Eszti, Mariska, Juliska, Róza, Oláh Eszti, Óry
Juliska, Pósalaky Zsuzsika és Róza, Rácz Ju-
liska, Szathmári Erzsike, Juliska, Eszti, Szilágyi
Juliska, Szép Juliska, Tóth Mariska, Erzsike,
Róza és Zsombok Etelka (Szadáról.)

— **Kardon bál.** A debreczeni jótékony nő-
egylet, mint ezt már megemlítettük kardonbált
rendez. A bál rendezése ügyében a női és férfi
tagokból álló rendező bizottság szombaton dél-
után négy órakor értekezlet tartott. A rendező
bizottság ösmeretes buzgalma s a közönség nagy
érdeklődése biztosítja a kardon bál sikerét.

— **Álarczos bál.** A farsang, ha rövid is,
de nem mulik el álarczos bál nélkül. Ezt az
álarczos bált az idén Lendlbauer Kálmán, a

Korona vendéglő bérloje rendezi. Mulatságos
menetek, tréfás álarczosok s a farsang temetése
lesznek az álarczos bál kiemelkedőbb momentu-
mai. Lendlbauer Kálmán ezt a bált izléssel,
fényvel rendezi s annak sikere a már előre is
támadt érdeklődéssel biztosítva van. Az álarczos
bál február hó 4 én, azaz vasárnap este a Ko-
rona nagytermében lesz.

— **Vasutasok bálja.** Csütörtökön este lesz
a vasuti tisztviselők, az államvasutak debreczeni
üzletvezetőségének hivatalnoki kara által rende-
zendő bál. Amint a nagyszabású előkészületek az
érdeklődést igazolják, ez lesz a farsang legsike-
rűlőbb mulatsága. A vasuti tisztviselők báljára
nemcsak helyből, de a vidékről is, jelentékenyen
nagy számmal vesznek részt.

— **Az iparos ifjuság önképző egyesületének**
vigalmi bizottsága által folyó évi február hó
3-án tartandó bálra, a táncsterem feldiszítése és
berendezése, a bál rendezőség e czélra felkért
tagjai felügyelete alatt fog eszközölni. A höl-
gyek részére megrendelt tánczrendek oly díszes
kiállításuk, melyekkel az iparos ifjuság soha
sem lepte meg, az egyesület oly odaadással pár-
toló közönséget. — A vendéglő derék bérloje
Lendlbauer Kálmán, a rendezőség kérelmére s
az ifjuság iránti tekintetből, a lehető legolcsóbb
árakkal állította össze étlapját. Ez utóbbi do-
logban való intézkedés, a rendezőség minden
irányban kiterjedő figyelmére élénk napvilá-
got vet.

— **A szabó szakegylet bálja.** Sikerült tánc-
mulatságot rendezett tegnap este a debreczeni
szabó szakegylet a „Margit“ fürdő disztelmében.
A tánczestélyen, a melyen Kis Pista zenekara
játszott, az első négyest mintegy 80 pár tán-
czolta. A kitünő mulatság úgy erkölcsi, mint
anyagi tekintetben fényesen sikerült. A tánczó
fiataliságot csak a késő reggeli órák bírták a
hazamenésre.

N A P I H I R E K.

Határidő saptár.

Nagy ótáhangverseny vasárnap és ünnepnape-
zen d. u. 4—6 óráig a Margit-fürdőben.

Museum a kollegiumban a közbizonyos számára nyit-
va van vasárnaponként 10 től 12-ig délelőtt.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közbizonyos számára nyitva
dönteken 11-től 12-ig.

Nyitvanos olvasóterem a kollegiumban, Hét-
főn, Szerdán és Szombaton d. u. 8—6-ig nyitva.

A kir. itélő tábla hivatalos órái d. e. 8—12-ig, d.
u. 2—5 óráig. — Az itgató, kiadó hivatali és az itgató
nyitva d. e. 9—11, d. u. 8—4 óra tőst; vasárnap és ün-
nepnap d. e. 10—11 óra tőst.

A Gönczy-egyesület „Otthon“-a (Keresk. Akad.
földsz.) Szerdán és Szombaton d. u. 5—8 óráig van nyitva.
December 11-étől február 24-ig d o h á n y e v
á l t á s Debreczen határaitban, Hajdu-Dorogon deczem-
ber 11-től febr. 27-ig.

Február 3 A debreczen-nagyléti vasut közgazga-
tási bejárása.

Február 4. Nagy négygyűlés a városháza udva-án.

Február 4. Rendkívüli közgyűlés a városháza na-
tanácstermében, az országos állatorvosi egyesület debre-
czeni fiókjának.

Február 10. este fél 6-kor Szűcs Mihály gazd.
tanint. tanár felolvasása.

Február 10 Sajtó tárgyalás özv. Veress Lászlóné
contra Vértési Gyula és Lánca-Hornyák Viktor.

Február 11. A kézi ügyességi oktatást előkészítő
egylet alakuló közgyűlése a városháza nagytanácstermében
delelőtt 10 órakor.

Február 15. Sajtó tárgyalás Csurka János és Mannó
Kálmán contra Papp László.

Február 18. A kölcsönös segélyező egylet közgyűlése
delelőtt 10 órakor, a városháza nagytanácstermében.

Február 18. Az iparos ifjusági egyesület közgyű-
lése.

Február 26—30. A sorozás ideje Debreczenben.

— **Tanácsülés.** Rendes heti tanácsülés volt
ma delelőtt a városházán, melyet Simonffy
Imre kir. tan. polgármester elnökléte alatt tar-
tottak meg. A tanácsülésen folyó ügyek nyertek
elintézést.

— **Az új házszámzás.** A városi közgyű-
lésen többen szólaltak fel sürgetőleg az új ház-
számzás és utczanevezés mellett. Simonffy
Imre kir. tan. polgármester, már akkor meg-
nyugtatólag jelentette ki, hogy ebben az ügyben
közelebb megteszik a szükséges lépéseket. A pol-
gármester a már eddig is bennlévő s az ügyre
vonatkozó iratokat kiadta Vecsey Imre vá-
rosi aljegyzőnek, a kit az utczák új elnevezése
és házszámzás ügyében tartandó nagy érte-
kezlet összehívásával is megbízott.

egylet alapszabályainak kidolgozására kiküldött bizottság jelentését a választmány elfogadta. — Végül több kisebb fontosságú tárgy elintézése után az ülés véget ért.

— **A farsang utolsó hete.** Rövid farsangunk volt az idén. A holnapi nappal beköszönt az utolsó hét, amennyiben február 6-án huszonnégyedik lesz. A debreczeniek, mikor hosszú a farsang, akkor is tud menni azon s még azután is rendeznek táncmulatságokat, hogyne mennének hát túl az idén, mikor most az egész farsang alig ért fel egy gondolattal.

— **A zálogban maradt kalapok.** Tegnap vasárnap lévén, négy legény görbe napot csinált magának s dére alaposan beruhtak. Ilyen bizonytalan állapotban haladtak végig a kismester-utcán, míg kurjantások között. Megállottak azután egy ablak előtt, a mely úgy látszott, mintha szemek előtt rendkívüli módon forogna s talán forgásában akarták megakadályozni a bosszantó ablakot, a midőn azt egyszerre beverték. Azonban itt még nincsen vége a dolognak, most jön a részeg emberek veszedelme, mert az ő dolguk meg a házi gazdának nem tetszett, s ki bizony szépen elvette mind a négy atyafi kalapját. A rendőrség ma hallgatta ki őket s megfizettette velük az ablakot, azonkívül közszend-háborításért még alapos büntetésben is fognak részesülni.

— **Tornaegyleti ülés.** A debreczeni tornaegylet választmánya Kónézy Gyula dr. elnökele alatt este 30-án, azaz holnap délután öt órákor választmányi gyűlést tart a tornateremben. A választmányi ülésen folyó ügyek nyerne elintézését.

— **Találtatott.** Találtatott hat darab kis kulcs egy vaskarikára felfűzve. Tulajdonosa kellő igazolás mellett átveheti a második kerületi rendőr alkapitányságnál.

Színház.

* **A koldusdiák.** Szombaton este csaknem telt ház előtt került színre ez a kedvelt operett, a czimzerepben Solyom Lajossal. Solyom ezt a szerepet nem először játssza s ez alkalommal jobb volt, mint valaha. Hangjánál lévén könnyedén siklott át a magasabb hangokon is, anélkül, hogy ez megerőltetésbe került volna. Játékára is több sulyt fektetett, habár kezének gyakori s több esetben indokolatlan emelgetésétől alig bír s ez uttal sem tudott lemondani. Sugar Aranka, játéka nélkülözött minden tudást, intelligenciát, mozdulatai, gesztusai felszegek, hanghordozásába nem tudja beleönteni a tiszta, a magyarázó hangsúlyt s haker, épügy ejti ki mintha parancsolna. Eltekintve továbbá attól, hogy nem egyszer félsőt egész hanggal magasabban kezdte énekét, mint ahogy a zene játszott, voltak sikerült számai, amelyek után megtapsolta a közönség. Olle ndorf ezredes Tiszai játszott. Hatalmas, minden ízében kitűnő alakítása méltán sorakozik azok mellé, amelyek a debreczeni közönségnek ma is jó emlékében élnek. Maszkja, hangsúlyozása, játéka kitűnő volt, jellemzi azt a természetesség s a mi mindenek felett áll az a diskkrét színezés, amelyet Tiszai mesterileg kultivál. Tiszai Broniszlava szerepében az ő kedves naivságával, ügyes és élethű játékával ragadta el a közönséget, mely ez estén énekei után is zajosan megtapsolta. Az operett előadása összességében, gördülékeny volt, csak az helytelen, hogy a koldusok dalát a második felvonásban, maguk a vendégek énekelték. Általában jól sikerült operett est volt, amelyet kelemesen élvezhetett a közönség. (T.)

* **Viola.** Tegnap este nagy közönséget vonzott a színházba „Viola, az alföldi haramia” című népszínmű, amely különben jó rendezés mellett, összességében előadásban került színre. A czimzerepét Csiki László játszotta, akinek legszebben sikerült jelenése az volt amikor felesége sirjánál Peti cigánynyal találkozik. Az előadás menetén játékkal a jó sikerhez hozzájárultak Arday Ida (Violáné) Hevessy, Püspöky, Ferenczi és Krémer. A rendezés és szereposztás kifogástalan.

* **Heti műsor.** Holnap kedden először Kópcsya Juliska vendégfelléptével kerül színre Megyeri Dezső új operettje „Az ötödik pont”. Szerdán és csütörtökön ugyanez kerül színre. Pénteken lesz állított helyárák mellett „A

varázsfiatol” című látványosság. Szombaton negyedszer: „Az ötödik pont” operette. Vasárnap „A veressapka” című népszínmű.

* **A színházbizottság ülése.** Valószínűleg még a hét során összeül a város színházi bizottsága, hogy rendes havi ülését megtarthassa. A színházbizottság örömmel veheti s vesszük mi már megelőzőleg tudomásul, hogy a színielőadások rendezésében, magában a szereposztásban, de különösképpen a repertoír megállapításában öröndetes érdeklődést méltán támasztó fordulat állott be. Részben ezt Péchy Kálmánnak a színtársulat új művezetőjének köszönhetjük, aki e téren kiválóan szakértő erőnek bizonyult. A szubvenzió kiadását sem gátolja semmi. Kópcsya Juliska tíz estén fellépett s a fellépése biztosított a jövő hónapokra is. Ha a rendezés, szereposztás és repertoír megállapításra továbbra is annyi gondot fordítanak, mint fordítottak e hó során; akkor a jövőre a leg szebb kilátásokra lehet reményünk.

Törvénykezés.

— **A bizalmas gépész.** A múlt év október hó 1-én este 7-8 óra között H. Dorogon a Csendes nevű korcsmából hazafelé akart menni Szilágyi József és Vas János, — ez utóbbi azt mondta Szilágyinak, hogy én megyek a feleségemhez a ludni, ezzel elszaladt s egyenesen Szilágyinéhoz ment, azt, hogy nem engedelmességet nekik, egy pálczával fejbe vágta s azután a vállára ütött, ekkor onnan eltávozott újra a Csendes korcsma fele, de ez rossz irány volt, mert az utban Szilágyival találkozott, akire Szilágyiné is sirva szaladt s férjét megátva, elmondta neki, hogy Vas János gépész őt megütötte kétszer, erre Szilágyi a Csendes korcsma udvarán levő kaput támasztó nagy vastag fát felkapta s azzal Vass János gépészre olyat ütött, hogy onnan alig volt képes haza menni s még azon éjjel 12 órákor meghalt. Ezen tetteért vádlott Szilágyi József h. dorogi lakos védő Nagy Sándor ügyvéd által előterjesztett sok enyhítő körülmények figyelembe vétele mellett vádlott a 307-ik § utolsó bekezdése alapján egy évi és 9 havi börtönre ítéltetett, ebbe 3 hónap vizsg. fogsága betudatott. Vádlott fellebbezett.

Közgazdaság.

— **Érmihályfalvai levelezőnk** jelenti: A tegnapi betivásár, tekintettel a tavaszi időre (12 fok meleg van) nagyon látogatott volt. A lóvásár is meglehetősen élénk volt. A felhajtott 2-300 darabnak majd a fele eikelt kielégítő áron. 1-1½ éves csikó 100-120-150 forint páronként, igaz ló 40-50-50 forint darabonként. Szarmarhából szintén közel 300-at hajtottak fel. Ellős tehén darabja 60-80 frt, meddő 40-60 frt, rugott borjú 15-20-30 frt darabonként. A lányna időjárás a sertés-üzletre nem gyakorolt hátráltató befolyást, mivel sertésben úgy a kereslet, mint az árak a legkedvezőbbek. Südő 40-50 forint páronként kövér disznó 40-43 krajczár kiönként. Gyengébbeknél 20-25 kilo, erősebbeknél 30 kilo élet leszámításával. Gabnafélékben az üzlet lányna. Buza 5.50-5.60, Rozs 4.20-4.40, Tengeriben folyton élénk a vételkedés a piacra hozott közel 600 métermázsát ellett 4.20-4.50-ig métermázsánként.

Legujabb.

Szabadelvü mozgalmak a vidéken.

Budapest, január 29. (A D. H. ered. távirata. Érk. 10. ó. 30 p.) Az ország minden vidékéről érkeznek jelentések a szabadelvü reformjavaslatok mellett tartott értekezletek- és gyűlésekről.

Temesvárott, az ottani szabadelvü-párt nagygyűlésén az óriási számban megjelent választók elfogadták azon határozati javaslatot, melyben a párt a kormány egyházpolitikáját támogatja. Sajnálattal ve-

szi tudomásul Szapáry Gyula grófnak a szabadelvü pártból történt kilépését és annak Podmaniczky Frigyes báró pártelnökhöz intézett levélben kifejezett indokait, melyeket magáévá nem tehet.

Németh Imre r. k. püspök, ki a kormány egyházpolitikája ellen szól, nagy zaj és közbekiáltások folytán röviden befejezi beszédét.

Aradon tegnap sok ezer választópárt- és valláskülönbőség nélkül nagygyűlést tartott, óriási lelkesedéssel elfogadván azt a határozati javaslatot, hogy a kormány egyházpolitikáját magukévá teszik és feliratban kérik a képviselőházat, hogy a kormány egyházpolitikai javaslatait, a szabadelvü vallás-politika megvalósításában rejlő és a nemzet egységének biztosítására, államhatalmi fölényének emelésére vezető magasztos czél érdekében tárgyalás alatt levő vallás-politikai javaslatokat minél előbb törvényként megszavazni méltóztassék.

A népgyűlés biztosítékot lát, hogy Atzél Péter képviselő a reformokat megszavazza. A sajtó utján felhívja az ország városainak szabad gondolkozású polgárságát, hogy a liberális szellem győzelmé szavát hasonlóan fölemelje és a vallás-politikai javaslatok érdekében állást foglaljon. — A gyűlés nagy lelkesedés közt oszlott szét.

Nagy Kikindán Ébner esperes nagygyűlést hívott egybe, hogy az egyházpolitikai javaslatok ellen protestáljanak; de a gyűlés nagy lelkesedéssel a kormány javaslatai mellett nyilatkozott; a kormánynak bizalmat szavazott.

Losoncban a szabadelvü és függetlenségi pártok végrehajtó bizottsága bizalmatlanságot szavazott és mandátuma letételére szólította föl gr. Gyürky Ábrahám képviselőt.

Esterházy Miklós herceg †.

Budapest, január 29. (A D. H. ered. távirata. Érk. 11 ó.) Herceg Esterházy Miklós tegnap este, Bécsben meghalt.

Esterházy Miklós herceg, aranygyapjas vitéz, a főrendiház tagja, született 1817. jun. 25. Regensburgban; Esterházy Pál herceg, 1848-iki miniszter fia. Előbb a hadseregnél szolgált.

Scheuthauer Gusztáv †.

Budapest, január 29. (A „Debr. Hirl. ered. távirata. Érk. 11 óra 20 perczkor.) Scheuthauer Gusztáv, a budapesti tudományos egyetem hirneves tanára, ki előrehaladott kora daczára is, a kórboncztant adta elő, ma reggel szívszélhűdés következtében meghalt.

Életrajzi adatai a következők:

Scheuthauer Gusztáv, orvos, a budapesti egyetemen a kórboncztan és kórszövet-tan tanára, szül. 1832-ben, Töke-Terebesen (Zempl. m.), Bécsben nyert orvosi oklevelet; ugyanott tíz évig Rokitsauzky asszisztense, majd

doczen
szöve
orvosi

Á
táv. f
lap m
kézira
ellen

E
táv. f
zában
szárm
hómé
zet id
(
C
fagy.

Irta

A
szerete
lett, s
ságot.
Talbot
látta,
hogy

szerve
hatja.
felidéz
annál

F
hogya
választ
M
beküln

Mirián
volna
hessen

nyom
este, u
az örn
kot ug
kegyec

ded ut

meg e
dent r
Bondt
len ó

még e
néne
menny

nyugo

egyett
M
látszó
egy ny

oly ha
jobban
tat fel

szakita
valami
mi vis

felelt.

doczens, 1870-ben a budapesti egyetemen a kór-
szövettan és kórboncztan tanára, Az igazságügyi
orvosi és a közegészségügyi tanács tagja.

Az Avakumovics per beszüntetése.

Budapest, jan. 29. (A D. H. ered.
táv. Ér. 1 óra 30 p.) A szerb hivatalos
lap ma érkezett száma közli Sándor király
kézirátát, hogy az Avakumovics-kabinet
ellen indított pert beszüntette.

A czár súlyos beteg.

Budapest, jan. 29. (A D. H. eredeti
táv. Ér. 2 ó.) A czár nagymérvű influen-
zában szenved, azonkívül jobb tüdeje alsó
szárnyán bronchitis gyuladás van. A test
hőmérséke 39.6 fok.

**— A magyar kir. meteorologiai inté-
zet időjelzése jan. 29-én.**

(Távirati tudósítás. Ér. 3 óra 10 p.)

**c = száraz, á = enyhe, u = éjjel
fagy.**

REGENYCSARNOK.

Szerelme és bűnhődés.

Angol regény.
Írta: Brent Ernő, fordította: Krónika író.
21.

A falusi lányka, ki egyszerű, gyermekies
szeretetét egy ifjunak ajándékozta, a s s z o n y
lett, s megbánta ifjuságának meg gondolatlan-
ságát. Látta, milyen jóvője lehetett volna, ha
Talbot Greyt soha meg nem ismeri, s azt is
látta, hogy 'eme jóvő, minthogy ő meghalt,
hogy változhatnék.

Meggyászolta, a mint egy leány első,
szenvedélyes szerelme tárgyát csak meggyászol-
hatja. Sokszor könnyes szemekkel gondolt rá,
felidézte őt távoli sírjában, s minthogy meghalt,
annál jobban vágyódott a gyermeke után.

Fájdalma dacára azonban mégis érezte,
hogyha most eljönne közönyösnek venné s
választás esetén, nem őt választotta volna.

Mrs. Digby kezdett, álnoksággal lassan
békülni vele.

Ugy óhajtott feltüntetni a dolgot, mintha
Miriám őt félreértette volna s mintha neki az
volna legbensőbb óhaja, hogy barátjánévé le-
hessen.

„Kedvéért Miss Medhurst, kész lennék ki-
nyomozni, hol van a gyermek? — mondá egy
este, úgy szándékoztam ezt megtudni, folytatá
az órnagy özvegye — hogy nagynénjétől e tit-
kot ügyesen megtudjam s mint kis meglepetést
kegyednek megmondjam.

Tudom, hogy vágyakozik az ártatlan kis-
ded után.

— Mily igaztalan ítélték akkor meg.

— Azt hiszem, kölcsönösen rosszul ítéltük
meg egymást — viszonzá az özvegy — én min-
dönt megírtam, mit csak lehetett, hogy Miss
Bondtól megtudjam . . . Mily hozzáférhetet-
len ő.

Igen, ezt tudta Miriám. Nem felejtette
még el, mily szigoruan kísérte őt e morgó nagy-
néne mindig figyelemmel s bibliája mellett ülve,
mennyire kizozta őt mindenfelével.

— Tehát nem sikerült kitudnia, mondá
nyugodtan Miriám.

— Nem tudtam rábirni, hogy legalább
egyetlen szót ejtsen ki.

Miriám úgy tett, mintha ezt elhinné. Egy
látszólagos barátneval könnyebb megférni, mint
egy nyílt ellenséggel.

— E gyermek multam egy része — mondá
oly határozottsággal, a mi felett saját maga még
jobbán csodálkozott, mint Mrs. Digby, s e mul-
tat felednem kell.

— Nagyon bölcs elhatározás ez, kedvesem.

— Miss Medhurst, ha szabad kérem —
szakitá meg Miriám — nincs előttem visszásabb
valami, mintha a nők egymásnak hizelegnek. A
mi viszonyunkban ezek ritkán őszinték.

Mrs Digby ajkába harapott, de mit sem
felelt.

(Folyt. köv.)

**Idegenek névsora.
Bika szálloda.**

Boncza Mihály és neje országgy. képvis. Erdély, —
Képes Lászlóné és leánya Kassa, — Dr. Horváth J. ügyv.
Bpest, — Altman Ignác kő, Bpest, — Lovy Miksa kő
Bpest, — Ffillip Zsigmond kő, Bécs, — Steltner Vilmos
Leipzig, — Englender Miklós Álmosa, — Heller József
kő, Bpest, — Závorszkyné és leánya Ung, — Juba Ká-
roly kő, Ung, — Lakatos József vasut felügy Bpest, —
Fuchs Dávid kő Bécs, — Popovics József kő, Bécs, —
Boysitz J. kő, Bécs, — Szabó Pál ügyvéd Bpest. —

Angolkirálynő szálloda.

Fenyő J. utazó Bpest, — Pich Gyula utazó Berlin,
— Grünvald Somu Egyek, — Horváth Lajos gazdálkodó
Marsitta, — Ujfaluzy Endre földbirtokos Martonfalva, —
Bogdán Gábor földbirtokos Fődéa. —

Frohner szálloda.

Spitzer gazdálkodó Földes, — Buchwald Lajos ut.
Bpest, — Fogl Mór utazó Bpest, — Schwartz Adolf ut.
Bpest, — Gárdonyi Dezső utazó Bpest, — Bilow Lajos ut
Solmejer, — Rosnei S. kő, — Marosán Ella pénztárosnő
Karczag, — Sternberg Mihály vendéglős Székelyhid, —
Berger D. utazó Bpest, — Gansel Adolf utazó Bpest, —
Krampl Viktor főpinczár és neje Zimony, — Epstein Ba-
rocc kő, Szilágy Kraszna, — Győri Mór utazó Bpest, —
Roth S. fakkó, B-Ujfalva, — Polatsék Mór utazó Bpest, —
Ehrenfeld és neje birtokos Vértes, — Heisler Ignác ut.
Bpest, — Beck Samuel magánzó Kis-Várda, — Weksler
Mór utazó Bpest, — Sonnenschein utazó Bécs, — Mor-
genstern Ákos pinczár Zimony. —

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

Idnybérlet 97. szám. V. Kisbérlet 17. szám
Páratlan. Páratlan.
Holnap Keddén, 1894. január hó 30-án.
Az ötödik pent.
Operete 3 felvonásba.

730.

1894. v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni királyi j. bíróságnak
18491.1893. P. számú végzése folytán
közhírré tétetik, miszerint Schlésinger J.
cég részére Szerdahelyi Adolf debreczeni
lakostól 100 forint tőke, ennek 1893.
évi december hó 15-ik napjától számi-
tandó 6% kamatai és eddig összesen 4 frt
52 kr. perkoltság erejéig 1893. évi novem-
ber hó 2-án bíróság lefoglalt és 316 frt
50 krra becsült házi butorok, faliképek
és tükörökből álló ingóságok, 1894. évi
február hó 5-en délelőtt 9 órakor kezdetét
veendő és Darabos utcán 997 számú
háznál megtartandó nyilvános birói árve-
résen, a legtöbbet ígérőnek azonnali kész-
pénzfizetés mellett, szükség esetén beca-
áron alól is, el fognak adatni.

Debreczen, 1894. évi január hó 18.

Török Péter,
birói kiküldött.

Kiadó

a Kossuth-Battyányi-utca sar-
kán, az Angol királynő szálloda
mellett lévő emeletes házban,
egy öt szobából álló utczaiz
emeleti lakás,

minden hozzávaló mellékhelyiségekkel,
esetleg mint

két külön garcon lakás is
használható.

Értekezhetni:

a háztulajdonossal.

Bronce-dizsműárak

ALKALMI

ajándéktárgyak

nagyválasztékban,

legolcsóbb

gyári árak mellett

Kaszanyitzky Endrénél

DEBRECZENBEN,

Piacz-utca, 1900. szám.

Vidéki megrendelések

pontosan

és a egnagyobb figyemre

teljesítettnek.

China-ezüst dizsműipar cikkek

Üveg, porcellán és majolica dizsmű-tárgyak

Salon lusterek és lámpák

Telefon hálózat.

Első debreczeni mosó, tisztító és dizsmű intézet
WEISZ SÁNDOR féle ház. Főpiacz 1903. szám.

Leszállított árak!!

Leszállított árak!!

É R T E S I T É S.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, miszerint — méltányolva azon páratlan
pártfogást és jóakaratot, melylyel itt működésem óta megtisztelt — elhatároztam intéze-
temben egy gyökeres változtatást véghez vinni, mely abból áll, hogy az eddigi árakat
oly alacsonyra szállítottam le, minőt még a bécsi és budapesti mosódák sem képesek
felmutatni.

E szerint mindenféle fehéreneműek, különösen függö-
nyök tisztítását rendkívül olcsón vállalom el és pedig:

1 pár fehér függöny 60 kr.

1 " crem " " 80 kr.

ezenkívül vállalom mindenféle férfi öltönyöket, szétszedetlen állapotbani tisztításra, női
ruhákat mosásra és tisztításra, és minden e szakba vágó megrendeléseket, gyorsan és
tisztán végzek.

A n. é. közönség további b. pártfogását kérve, maradtam
teljes tisztelettel

Spiegel Miksa

első debreczeni mosó, tisztító és dizsmű intézete.

Alkalmi vételek

▶ bámulatos olcsó árakon. ▶

NŐI FELÖLTŐK

dus választékban.

Legujabb divatu téli Jaquetek színes és fekete

ezelőtt 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 frt.,
most 8, 10, 12, 14, 15, 16, 18 „

Legujabb divatu téli Ceppek, gallérok és színházi belépők,

színes és fekete, ezelőtt 25, 30, 35, 40, 45, 50 frt.,
„ „ most 12, 15, 18, 19, 22, 24 „

Legujabb divatu Rotundák, egész hosszú mufflon- és Angora-
prémmel, vattázott és vattanélkül, vastag, finom angolkelmékből

színes és feketék, ezelőtt frt 25, 30, 35, 40, 45, 50, 60.
„ „ most „ 12, 13, 14, 15, 18, 22, 25.

ősz és tavaszi divatos női kabátok színes és fekete

ezelőtt frt 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 60.
most 4.50, 6, 8, 10, 11, 12, 14, 15, 15, 15.

Esőköpenyek, divatos, színes angol kelmékből

ezelőtt frt 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45.
most „ 6, 8, 9, 10, 12, 14, 16.

Finom angol és francia szövetek dus választékban

130 cm. széles, ezelőtt 2.20, 2.50, 2.90, 3.—, 3.50, 4.—, 4.50.
most 1.20, 1.50, 1.60, 1.75, 1.90, 2.50, 3.—.

Belföldi szövetek dus választékban

ezelőtt 75, 90, 100, 1.50, 1.80, 2.—
most 30, 42, 56, 65, 75, 1.00.

▶ Béli szövetek és legyezők dus választékban. ▶

TÓTH TESTVÉREK

női divatterme, Debreczen, Kossuth-utcza, városház épület.

Varrónók és szabászatok részére bélésműek és hozzávalókban, a leg-
előnyösebb beszerzési forrás!